

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

Warszawa, 28 czerwca 2016 r.

DKO-WNP.0915.3.2016.EL

Pani
Małgorzata Rauch
Podkarpacki Kurator Oświaty
Kuratorium Oświaty w Rzeszowie
ul. Grunwaldzka 15
35-959 Rzeszów

Szanowna Pani Kurator,

na podstawie art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. nr 185, poz. 1092), przekazuję Wystąpienie pokontrolne z kontroli dotyczącej „Realizacji przez Kuratora Oświaty zadań w zakresie planowania i organizacji procesów ewaluacji i kontroli oraz zadań związanych z awansem zawodowym nauczycieli”.

Na podstawie art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. nr 185, poz. 1092) w powiązaniu z art. 35 ust. 1 pkt 2 oraz z art. 35 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (Dz. U. z 2015, poz. 2156 z późn. zm.) i art. 9h ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2014 r., poz. 191) Ministerstwo Edukacji Narodowej¹ w okresie od 9 listopada do 27 listopada 2015 r. przeprowadziło kontrolę w Kuratorium Oświaty w Rzeszowie, przy ul. Grunwaldzkiej 15, pn. „Realizacja przez Kuratora Oświaty zadań w zakresie planowania i organizacji procesów ewaluacji i kontroli oraz zadań związanych z awansem zawodowym nauczycieli”.

Celem kontroli była ocena prawidłowości realizacji przez Podkarpackiego Kuratora Oświaty:

¹ Kontrolę przeprowadzili pracownicy Ministerstwa Edukacji Narodowej: Ewa Lis – główny wizytator w Wydziale Nadzoru Pedagogicznego w Departamencie Jakości Edukacji, na podstawie upoważnienia nr 50/2015 z 30 października 2015 r.; Dariusz Baran – starszy wizytator w Wydziale Nadzoru Pedagogicznego w Departamencie Jakości Edukacji, na podstawie upoważnienia nr 51/2015 z 30 października 2015 r.; Jan Chojnacki – główny specjalista w Wydziale Awansu Zawodowego Nauczycieli w Departamencie Kształcenia Ogólnego i Wychowania, na podstawie upoważnienia nr 52/2015 z 30 października 2015 r.

- 1) nadzoru pedagogicznego w szkołach i placówkach sprawowanego w okresie od 1 września 2014 r. do 31 sierpnia 2015 r. w trybie działań:
 - a. planowych – w zakresie dotyczącym planowania i organizacji procesów kontroli i ewaluacji problemowych w obszarach wybranych przez kuratora oświaty,
 - b. doraźnych – w zakresie dotyczącym planowania i organizacji procesów kontroli.
- 2) zadań związanych z awansem zawodowym nauczycieli w roku 2014, tj.:
 - a. czynności podejmowanych w postępowaniu o nadanie nauczycielom stopnia awansu zawodowego na stopień nauczyciela dyplomowanego,
 - b. sprawowania nadzoru nad czynnościami podejmowanymi w postępowaniu o nadanie nauczycielom stopnia awansu zawodowego przez dyrektorów szkół oraz organy prowadzące szkoły.

Na podstawie wyników kontroli działalność Podkarpackiego Kuratora Oświaty w ww. zakresie została oceniona pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości w zakresie sprawowanego nadzoru pedagogicznego.

Ocenę uzasadniają ustalenia kontroli.

I. Nadzór pedagogiczny w szkołach i placówkach sprawowany w trybie działań planowych w zakresie planowania i organizacji procesów kontroli i ewaluacji problemowych w obszarach wybranych przez kuratora oświaty oraz w trybie działań doraźnych w zakresie planowania i organizacji procesów kontroli.

W wyniku analizy dokumentacji związanej z planowaniem i organizowaniem procesów ewaluacji i kontroli w trybie działań planowych i doraźnych sformułowano poniższe ustalenia.

1. Podstawą organizacji sprawowania przez Podkarpackiego Kuratora Oświaty nadzoru pedagogicznego jest *Regulamin Kuratorium Oświaty w Rzeszowie* przyjęty *Zarządzeniem nr 5/2013 Podkarpackiego Kuratora Oświaty z dnia 23 lipca 2013 r.* W § 22 *Regulaminu* określono zadania Wydziału Nadzoru Pedagogicznego (w tym również zadania oddziałów tego Wydziału w: Krośnie, Przemyślu, Rzeszowie i Tarnobrzegu).
2. Podkarpacki Kurator Oświaty opracował Plan nadzoru pedagogicznego na rok szkolny 2014/2015 i podał do publicznej wiadomości (publikacja na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Rzeszowie) w terminie wynikającym z przepisów § 18 ust. 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz.U. Nr 168, poz. 1324 ze zm., akt obowiązujący w okresie objętym kontrolą, uchylony z dniem 01.09.2015 r.).

W ww. rozporządzeniu określono, że Plan nadzoru pedagogicznego zawiera (§ 18 ust. 2):

- 1) liczbę ewaluacji całościowych i problemowych oraz zakres ewaluacji problemowych, planowanych w poszczególnych typach szkół i rodzajach placówek;

- 2) liczbę i tematykę kontroli planowanych w poszczególnych typach szkół i rodzajach placówek.

W planie nadzoru pedagogicznego na rok szkolny 2014/2015 Podkarpackiego Kuratora Oświaty, zamiast liczby ewaluacji, określono procentowy udział ewaluacji całościowych, ewaluacji problemowych wskazanych przez MEN i ewaluacji problemowych w zakresie wybranym przez kuratora oświaty oraz nie określono liczby kontroli planowanych. Podano natomiast tematykę kontroli w poszczególnych typach szkół i rodzajach placówek. Informacje dotyczące liczby zaplanowanych ewaluacji (całościowych i problemowych) oraz liczby zaplanowanych kontroli, w poszczególnych typach szkół i rodzajach placówek określono w odrębnych dokumentach. Powyższe dane zawarto w:

- „Protokole z opracowania planu realizacji ewaluacji zewnętrznej w szkołach i placówkach w roku szkolnym 2014/2015” wraz 6 załącznikami,
- „Protokole z opracowania planu realizacji kontroli planowych w szkołach i placówkach w roku szkolnym 2014/2015” wraz z harmonogramami do każdej kontroli planowej.

Podkarpacki Kurator Oświaty wyjaśnił, że plany te, „wzajemnie się uzupełniają i stanowią jedną całość”.

Zamieszczony na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Rzeszowie dokument „Plan nadzoru pedagogicznego na rok szkolny 2014/2015” nie wskazywał liczby ewaluacji całościowych i problemowych oraz liczby kontroli planowych, jak określa § 18 ust. 2 ww. rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego.

Podkarpacki Kurator Oświaty wypełnił wytyczne Ministra Edukacji Narodowej wydane na podstawie art. 35 ust. 2 pkt 2 ustawy o systemie oświaty dotyczące zaplanowania:

- 30% ewaluacji problemowych w zakresie wybranym przez kuratora oświaty w odniesieniu do łącznej liczby zaplanowanych ewaluacji,
- kontroli w 10% nadzorowanych przez niego publicznych przedszkolach, szkołach podstawowych, gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych,
- kontroli we wszystkich nadzorowanych przez niego publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych.

Zgodnie z § 18 ust. 1 ww. rozporządzenia, organ sprawujący nadzór pedagogiczny opracowuje na każdy rok szkolny plan nadzoru pedagogicznego, z uwzględnieniem wniosków z nadzoru pedagogicznego sprawowanego w poprzednim roku szkolnym. Plan nadzoru pedagogicznego Podkarpackiego Kuratora Oświaty uwzględnia wnioski z nadzoru pedagogicznego sprawowanego w poprzednim roku szkolnym oraz rekomendacje zawarte w *Sprawozdaniu z nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez Podkarpackiego Kuratora Oświaty w okresie od 1 czerwca 2013 r. do 31 maja 2014 r.* Niezależnie od powyższego zakres ewaluacji problemowych wybrany przez Podkarpackiego Kuratora Oświaty nie uwzględniał w pełni wniosków i rekomendacji, jakie Kurator ustalił na podstawie wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego w poprzednim roku szkolnym. Dla przykładu –

w *Sprawozdaniu z nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez Podkarpackiego Kuratora Oświaty w okresie od 1 czerwca 2014 r. do 31 maja 2015 r.* Kurator zawarł m.in. wnioski z ewaluacji szkół podstawowych:

- Uczniowie nie zawsze mają możliwość posługiwania się technologiami informacyjnymi na zajęciach innych niż informatyka.
- Działania uwzględniające indywidualizację procesu edukacyjnego nie w każdej szkole są powszechne, co nie sprzyja osiągnięciu sukcesów na miarę możliwości każdego ucznia.
- Uczniowie mają niewielki wpływ na sposób organizowania i przebieg procesu uczenia się.

Powyższe problemy mieszczą się w szerokim zakresie wymagania „Szkoła lub placówka realizuje koncepcję pracy ukierunkowaną na rozwój uczniów”, które kurator wybrał do ewaluacji szkół podstawowych. Jednak treść sformułowanych wniosków, w głównej mierze, dotyczy wymagań: „Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się” oraz „Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji”, które nie zostały przez Kuratora wybrane do zakresu ewaluacji ww. typu szkół.

3. W Kuratorium Oświaty w Rzeszowie opracowano wewnętrzne procedury dotyczące planowania i realizacji nadzoru pedagogicznego – w formie kontroli planowych i doraźnych oraz ewaluacji – w szkołach i placówkach na terenie województwa podkarpackiego.

Planowanie i realizacja kontroli i ewaluacji zewnętrznych (w okresie objętym kontrolą, tj.: od 1 września 2014 r. do 31 sierpnia 2015 r.) odbywały się na podstawie opracowanych w Kuratorium procedur wewnętrznych, tj.:

- 1) *Procedura losowego wyboru szkół i placówek oraz losowego przydziału wizytatorom Kuratorium Oświaty w Rzeszowie szkół i placówek, w których prowadzona będzie kontrola planowa*, wprowadzona Decyzją 1/13 Podkarpackiego Kuratora Oświaty z dnia 12 sierpnia 2013 r.;
- 2) *Procedura przeprowadzania kontroli doraźnych w szkołach i placówkach nadzorowanych przez Podkarpackiego Kuratora Oświaty*, wprowadzona Decyzją 2/13 Podkarpackiego Kuratora Oświaty z dnia 12 sierpnia 2013 r.;
- 3) *Procedura rozpatrywania zastrzeżeń dyrektora szkoły lub placówki dotyczących protokołu z przeprowadzonej kontroli planowej i doraźnej*, wprowadzona Decyzją 3/13 Podkarpackiego Kuratora Oświaty z dnia 12 sierpnia 2013 r.;
- 4) *Procedura losowego przydziału wizytatorom Kuratorium Oświaty w Rzeszowie szkół i placówek, w których prowadzona będzie ewaluacja*, wprowadzona Decyzją 4/13 Podkarpackiego Kuratora Oświaty z dnia 20 sierpnia 2013 r.;
- 5) *Procedura rozpatrywania zastrzeżeń dyrektora szkoły lub placówki dotyczących raportu z przeprowadzonej ewaluacji*, wprowadzona Decyzją 5/13 Podkarpackiego Kuratora Oświaty z dnia 20 sierpnia 2013 r.

Procedury w Kuratorium Oświaty w Rzeszowie zostały opracowane z uwzględnieniem wymogów dotyczących sprawowania nadzoru

pedagogicznego w formie ewaluacji i kontroli określonych w rozporządzeniu w sprawie nadzoru pedagogicznego. Przyjęte rozwiązania w zakresie organizacji kontroli doraźnych umożliwiają reagowanie Podkarpackiego Kuratora Oświaty w przypadku zaistnienia potrzeby podjęcia działań kontrolnych na zgłaszane lub powzięte informacje w sprawie nieprawidłowości w pracy szkół/placówek.

4. W Kuratorium Oświaty w Rzeszowie przyjęto rozwiązania związane z wyznaczeniem szkół/placówek do przeprowadzenia ewaluacji i kontroli planowych, tj. opracowano dokumenty wymienione w ww. pkt. 3.1. i 3.4., w których określono losowy wybór pracowników do przeprowadzania ewaluacji i kontroli, co jest zgodne z § 2 ust 2a pkt 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 grudnia 1998 r. w sprawie organizacji kuratoriów oświaty oraz zasad tworzenia ich delegatur (Dz.U. z 2014 r. poz. 973 j.t.). W ww. procedurze dot. kontroli planowych (3.1.) zawarto, że również szkoły i placówki, w których będzie przeprowadzana kontrola są wybierane losowo. Kurator Oświaty wyjaśnił, że przy wyborze szkół i placówek do kontroli lub ewaluacji stosowane są kryteria uwzględniające następujące kwestie:

- równomierny rozkład szkół i placówek do przeprowadzenia ewaluacji w poszczególnych gminach i powiatach,
- termin ostatniej wizytacji lub mierzenia jakości pracy szkoły,
- wyniki sprawdzianu i egzaminów zewnętrznych, wskaźniki EWD,
- wyniki dotychczasowych kontroli,
- ewentualne skargi, wnioski dyrektorów szkół lub organów prowadzących,
- odległość szkoły od siedziby kuratorium.

W ocenie kontrolujących przyjęte kryteria wyboru szkół/placówek do kontroli planowych oraz ewaluacji nie budzą zastrzeżeń.

5. Ewaluacje i kontrole w szkołach/placówkach na terenie województwa podkarpackiego przeprowadzają pracownicy zatrudnieni na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych, co jest zgodne z § 23 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2009 r. Nr 168, poz. 1324 ze zm.), w powiązaniu z art. 35 ust. 5 ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j.: Dz. U. 2015. 2156. ze zm.).

Analiza zapisów *Regulaminu Kuratorium Oświaty w Rzeszowie* wskazuje, że w kuratorium nie ma pracowników zatrudnionych na stanowiskach do realizacji zadań spoza nadzoru pedagogicznego, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie organizacji kuratoriów oświaty oraz zasad tworzenia ich delegatur. W Wydziale Nadzoru Pedagogicznego zatrudnieni są pracownicy na stanowiskach wizytatora i starszego wizytatora. Zadania pracowników Wydziału Nadzoru Pedagogicznego określone zostały w § 22 ust. 6 *Regulaminu Kuratorium Oświaty w Rzeszowie*, gdzie wskazano zadania pracowników związane ze sprawowaniem nadzoru pedagogicznego oraz inne zadania Kuratora.

Podkarpacki Kurator Oświaty w wyjaśnieniach wskazał, że pracownicy

zatrudnieni na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych brali udział w realizacji zadań kuratora spoza nadzoru pedagogicznego, m.in:

- uczestniczyli w pracach komisji przeprowadzających postępowania w sprawie nadania stopnia awansu zawodowego,
- dokonywali oceny pracy dyrektorów,
- prowadzili obserwacje sprawdzianu po klasie VI i egzaminów zewnętrznych w szkołach: gimnazjalnego, maturalnego i potwierdzającego kwalifikacje zawodowe,
- uczestniczyli, jako przedstawiciele Kuratora w pracach komisji konkursowych powoływanych przez organy prowadzące w celu wyłonienia kandydata na stanowisko dyrektora szkoły/placówki,
- uczestniczyli w rozpatrywaniu odwołań od ocen pracy nauczycieli i od negatywnych ocen dorobku zawodowego.

Na podstawie § 6 ust. 2 ww. rozporządzenia w sprawie organizacji kuratoriów oświaty oraz zasad tworzenia ich delegatur, osoby, które realizują zadania i czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego określone w art. 33 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, zatrudnione na stanowiskach urzędniczych wymagających kwalifikacji pedagogicznych, nie realizują innych zadań kuratora.

Dyrektor Wydziału Nadzoru Pedagogicznego wyjaśnił, że przydzielanie wizytatorom zadań spoza nadzoru pedagogicznego wynika z konieczności zapewnienia przez Podkarpackiego Kuratora Oświaty realizacji wszystkich zadań przypisanych temu organowi.

6. W okresie objętym kontrolą w Kuratorium Oświaty w Rzeszowie przeprowadzono łącznie 475 ewaluacji, w tym 40 ewaluacji całościowych, 435 ewaluacji problemowych. Ewaluacje problemowe przeprowadzono w obszarach wskazanych przez MEN (314 ewaluacji) oraz w obszarach wybranych przez kuratora oświaty (121 ewaluacji). W planie nadzoru pedagogicznego na rok szkolny 2014/2015 Podkarpacki Kurator Oświaty wskazał następujący zakres ewaluacji problemowych w przedszkolach, szkołach podstawowych, gimnazjach, szkołach ponadgimnazjalnych:
- *Szkoła lub placówka realizuje koncepcję pracy ukierunkowaną na rozwój uczniów;*
 - *Zarządzanie szkołą lub placówką służy jej rozwojowi.*

Wybór ww. wymagań uzasadniono dotychczasowymi wynikami nadzoru pedagogicznego, w tym utrzymującymi się w części szkół niskimi wynikami sprawdzianów/egzaminów zewnętrznych.

Kontrolą objęto 10 losowo wybranych ewaluacji problemowych w zakresie wybranym przez kuratora oświaty. Ewaluacje przeprowadzone były na obszarze całego województwa podkarpackiego przez wizytatorów Wydziału Nadzoru Pedagogicznego Kuratorium Oświaty w Rzeszowie, w tym Oddziałów Wydziału Nadzoru Pedagogicznego w: Krośnie, Przemyślu,

Rzeszowie i Tarnobrzegu.

Zgodnie z przepisami rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego, ewaluacje były przeprowadzane przez zespół wizytatorów wyznaczony przez kuratora oświaty. Zakres i harmonogram ewaluacji był przedstawiany na zebraniach rad pedagogicznych, przed rozpoczęciem badań w szkołach i placówkach. Badanie ewaluacyjne nie trwało dłużej niż 5 dni, a wyniki i wnioski z ewaluacji były przedstawiane na zebraniach rady pedagogicznej, przed opracowaniem i przekazaniem raportów z ewaluacji. Sporządzenie raportu nastąpiło w terminie 20 dni roboczych od dnia rozpoczęcia w szkole badania (w 9 z 10 kontrolowanych dokumentacjach), co ustalono na podstawie daty wysłania raportów (wysyłanych za potwierdzeniem odbioru). Raporty z przeprowadzonych ewaluacji zawierały: wyniki, poziomy spełnienia wymagań i wnioski z ewaluacji (wnioski z ewaluacji świadczyły o jakości pracy szkoły/placówki w odniesieniu do badanych wymagań (w 8 z 10 kontrolowanych dokumentacjach). Zawiadomienie dyrektora szkoły/placówki i organu prowadzącego o zamiarze przeprowadzenia ewaluacji nastąpiło w wymaganych terminach (w 9 z 10 kontrolowanych dokumentacjach).

W dokumentacji z ww. ewaluacji (harmonogramy ewaluacji, zawiadomienia o zamiarze przeprowadzenia planowej ewaluacji zewnętrznej i jej zakresie, upoważnienia do przeprowadzenia ewaluacji, raporty z przeprowadzonych ewaluacji) stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- 1) W upoważnieniach do przeprowadzenia ewaluacji stwierdzono brak :
 - podstawy prawnej przeprowadzenia ewaluacji lub nieprawidłową podstawę prawną (10 przypadków),
 - nazwy i siedziby szkoły lub placówki lub nieprawidłową nazwę szkoły lub placówki (5 przypadków),
 - zakresu ewaluacji (2 przypadki),
 - terminu rozpoczęcia i zakończenia ewaluacji (1 przypadek),co jest niezgodne z § 8 ust. 5 ww. rozporządzenia.
- 2) W jednym przypadku nie sporządzono raportu w terminie 20 dni roboczych od dnia rozpoczęcia w szkole ewaluacji (co jest niezgodne z § 9 ust. 2a pkt 2 ww. rozporządzenia).
- 3) Na raportach z ewaluacji nie zamieszczano daty sporządzenia raportu co uniemożliwia ustalenie, czy raporty zostały przekazane dyrektorowi szkoły lub placówki oraz organowi prowadzącemu szkołę lub placówkę w terminie 7 dni roboczych od dnia sporządzenia raportu, tj. terminie wynikającym z § 9 ust. 3 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego.

Wskazane powyżej nieprawidłowości nie miały istotnego wpływu na kontrolowaną działalność jednostki (nie wywołały negatywnych skutków dla kontrolowanej działalności).

W Kuratorium Oświaty w Rzeszowie opracowano procedurę rozpatrywania zastrzeżeń dyrektora szkoły lub placówki dotyczących raportu z przeprowadzonej ewaluacji. W kontrolowanym okresie wystąpił 1

przypadek zgłoszenia pisemnych umotywowanych zastrzeżeń do raportu z przeprowadzonej ewaluacji. Podkarpacki Kurator Oświaty rozpatrzył wniesione zastrzeżenia. Sporządzone stanowisko kuratora oświaty, w którym nie stwierdzono zasadności zgłoszonych zastrzeżeń zostało przekazane w terminie 14 dni od dnia ich otrzymania, zgodnie z § 9 ust. 5 ww. rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego.

7. Od 1 września 2014 r. do 31 sierpnia 2015 r. Kuratorium Oświaty w Rzeszowie przeprowadziło 640 kontroli planowych w zakresie wskazanym w kierunkach realizacji polityki oświatowej państwa określonych na rok szkolny 2014/2015.

Kontrolą objęto dokumentację losowo wybranych 10 kontroli planowych. Wszystkie one były przeprowadzone z wykorzystaniem arkuszy MEN, przez osobę lub zespół wyznaczony przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny. Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie nadzoru pedagogicznego, kontrole były przeprowadzane przez wizytatorów wyznaczonych przez kuratora oświaty, na podstawie imiennych upoważnień, w czasie nieprzekraczającym 2 dni roboczych a protokoły kontroli były sporządzane w terminie 3 dni roboczych od dnia zakończenia kontroli. Zawiadomienia dyrektora szkoły/placówki o zamiarze przeprowadzenia kontroli planowej były dokonywane w terminie zgodnym z § 18 ust. 5 pkt 2 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego.

W dokumentacji akt kontroli (zawiadomienia o zamiarze przeprowadzenia kontroli, upoważnienia do przeprowadzenia kontroli, protokoły kontroli) stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- 1) W upoważnieniach do kontroli nie zawarto:
 - podstawy prawnej przeprowadzenia kontroli (3 przypadki),
 - nazwy i siedziby szkoły lub placówki (3 przypadki),wymaganych § 12 ust. 2 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego.
- 2) W protokołach kontroli stwierdzono brak:
 - nazwy i siedziby organu sprawującego nadzór pedagogiczny oraz osoby kontrolującej (1 przypadek),
 - nazwy i siedziby szkoły lub placówki (1 przypadek),wymaganych § 14 ust. 2 ww. rozporządzenia.
- 3) W 6 przypadkach nie udokumentowano poświadczenia odbioru protokołu kontroli planowej przez dyrektora szkoły/placówki, natomiast zgodnie z § 14 ust. 3 ww. rozporządzenia protokół kontroli sporządza się w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, przy czym jeden egzemplarz kontrolujący przekazuje, za poświadczeniem odbioru, dyrektorowi szkoły lub placówki, a drugi włącza do akt kontroli.
- 4) W dokumentacji stwierdzono brak zawiadomień organu prowadzącego o zamiarze przeprowadzenia kontroli planowej, co jest niezgodne z § 18 ust. 5 pkt 2 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego (w 10 przypadkach).

Wskazane nieprawidłowości nie miały istotnego wpływu na kontrolowaną

działalność jednostki (nie wywołały negatywnych skutków dla kontrolowanej działalności).

W Kuratorium Oświaty w Rzeszowie opracowano procedurę rozpatrywania zastrzeżeń dyrektora szkoły lub placówki dotyczących protokołu z przeprowadzonej kontroli planowej. W kontrolowanym okresie do Podkarpackiego Kuratora Oświaty dyrektorzy szkół/placówek nie zgłosili pisemnych, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokołach kontroli planowej.

8. Od 1 września 2014 r. do 31 sierpnia 2015 r. Kuratorium Oświaty w Rzeszowie przeprowadziło 84 kontrole doraźne, wynikające m.in. ze zgłoszonych skarg i wniosków osób prywatnych i instytucji oraz dotychczasowych wyników nadzoru pedagogicznego. Kontrolą objęto dokumentację losowo wybranych 10 kontroli doraźnych. Przeprowadzone kontrole doraźne wynikały z zaistniałej potrzeby podjęcia działań nieuwjętych w planie nadzoru pedagogicznego, zgodnie z § 3 ust. 3 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego. Zgodnie z ww. rozporządzeniem kontrole były przeprowadzane przez wizytatorów wyznaczonych przez kuratora oświaty, na podstawie imiennych upoważnień, w czasie nieprzekraczającym 2 dni roboczych a protokoły kontroli były sporządzane w terminie 7 dni roboczych od dnia zakończenia kontroli.

W dokumentacji akt kontroli (upoważnienia do przeprowadzenia kontroli, protokoły kontroli) stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- 1) W upoważnieniach wizytatorów do przeprowadzenia kontroli nie zawarto:
 - podstawy prawnej przeprowadzenia kontroli (8 przypadków),
 - nazwy i siedziby szkoły lub placówki (1 przypadek),
 - tematyki kontroli (1 przypadek),wymaganych § 12 ust. 2 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego.
- 2) W protokołach kontroli stwierdzono brak:
 - nazwy i siedziby szkoły lub placówki (2 przypadki),
 - tematyki kontroli (4 przypadki),
 - miejsca podpisania protokołów (2 przypadki),wymaganych § 14 ust. 2 ww. rozporządzenia.
- 3) W 2 przypadkach nie udokumentowano poświadczenia odbioru protokołu kontroli przez dyrektora szkoły/placówki, natomiast zgodnie z § 14 ust. 3 ww. rozporządzenia protokół kontroli sporządza się w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, przy czym jeden egzemplarz kontrolujący przekazuje, za poświadczeniem odbioru, dyrektorowi szkoły lub placówki, a drugi włącza do akt kontroli.

Wskazane powyżej nieprawidłowości nie miały istotnego wpływu na kontrolowaną działalność jednostki (nie wywołały negatywnych skutków dla kontrolowanej działalności).

W Kuratorium Oświaty w Rzeszowie opracowano procedurę rozpatrywania zastrzeżeń dyrektora szkoły lub placówki dotyczących protokołu

z przeprowadzonej kontroli doraźnej. W kontrolowanym okresie do Podkarpackiego Kuratora Oświaty dyrektorzy szkół/placówek nie zgłosili pisemnych, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokołach kontroli doraźnej.

Przekazanie protokołu kontroli (z kontroli realizowanej zarówno w trybie działań planowych jak i doraźnych) jest czynnością, która wywołuje określone skutki prawne. Zgodnie z § 15 ust. 1 ww. rozporządzenia Dyrektor szkoły lub placówki może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania wyjaśnienia dotyczące przyczyn tej odmowy. Natomiast na podstawie § 16 ust. 1 ww. rozporządzenia Dyrektor szkoły lub placówki, w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli, może zgłosić do organu sprawującego nadzór pedagogiczny pisemne, umotywowane zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli. Nieprzestrzeganie przez Kuratorium Oświaty wymogu dokumentowania terminu otrzymania przez dyrektora szkoły lub placówki protokołu kontroli stwarza ryzyko nieprawidłowego działania organu w związku ze złożeniem zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole przez dyrektora szkoły/placówki.

9. Organizacja ewaluacji i kontroli w Kuratorium Oświaty w Rzeszowie umożliwia realizację zadań zawartych w planie nadzoru pedagogicznego. Wizytatorzy są równomiernie obciążeni pracą. Należy jednak zwrócić uwagę na bardzo duży zakres realizowanych przez nich zadań (w badanym okresie), w tym spoza nadzoru pedagogicznego.

W okresie od 1 września 2014 r. do 31 sierpnia 2015 r. wizytatorzy Kuratorium Oświaty w Rzeszowie przeprowadzili:

- 640 kontroli planowych, tj. 618 kontroli ujętych w *Planie nadzoru pedagogicznego na rok szkolny 2014/2015*, oraz dodatkowe 22 kontrole przeprowadzone w trybie przewidzianym dla działań planowych,
- 475 ewaluacji planowych, tj. 360 ewaluacji ujętych w *Planie nadzoru pedagogicznego na rok szkolny 2014/2015* oraz dodatkowe 115 ewaluacji.

Zalecenia:

1. Zaleca się opracowywanie planów nadzoru pedagogicznego kuratora oświaty na kolejne lata szkolne zgodnie z § 22 ust. 1,2,3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego.
2. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami polegającymi na przydzielaniu wizytatorom zadań spoza nadzoru pedagogicznego należy podjąć działania umożliwiające wypełnianie przepisów § 6 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 grudnia 1998 r. w sprawie organizacji kuratoriów oświaty oraz zasad tworzenia ich delegatur, zgodnie z którym osoby, które realizują zadania i czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego określone w art. 33 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty zatrudnione na stanowiskach

urzędniczych wymagających kwalifikacji pedagogicznych, nie realizują innych zadań kuratora oświaty.

3. Należy dokumentować odbiór protokołów kontroli przez dyrektorów szkół/placówek celem eliminowania ryzyka, nieprawidłowego działania organu w przypadku złożenia zastrzeżeń dotyczących protokołów kontroli przez dyrektorów szkół/placówek.
4. Należy zapewnić aby dokumenty z kontroli i ewaluacji spełniały wymogi określone w rozporządzeniu w sprawie nadzoru pedagogicznego.

Wniosek:

1. W opinii kontrolujących zamiast losowego wyboru szkół i placówek do przeprowadzania ewaluacji i kontroli, właściwym byłoby przyjęcie określonych kryteriów przy ich wyborze, biorąc pod uwagę np.:
 - efekty kształcenia i wychowania,
 - wnioski wyływające ze skarg wnoszonych do Kuratorium,
 - wyniki dotychczasowego nadzoru,
 - terminy ostatnich działań w ramach nadzoru,
 - równomierne objęcie nadzorem pedagogicznym szkół i placówek publicznych i niepublicznych, na terenach miejskich i wiejskich.

II. Realizacja przez Podkarpackiego Kuratora Oświaty zadań związanych z awansem zawodowym nauczycieli, tj.:

- 1) organizacja i przebieg postępowań o nadanie nauczycielom stopnia awansu zawodowego na stopień nauczyciela dyplomowanego;
- 2) organizacja i sposób sprawowania nadzoru nad czynnościami podejmowanymi w postępowaniu o nadanie nauczycielom stopnia awansu zawodowego przez dyrektorów szkół oraz organy prowadzące szkoły.

Na podstawie wyników kontroli działalność Podkarpackiego Kuratora Oświaty w ww. zakresie została oceniona pozytywnie.

W trakcie kontroli dokonano analizy dokumentacji z postępowań kwalifikacyjnych na stopień nauczyciela dyplomowanego prowadzonych przez Podkarpackiego Kuratora Oświaty. Dokumentacja obejmowała postępowania dotyczące nauczycieli ze wszystkich typów i rodzajów szkół.

W okresie objętym kontrolą Podkarpacki Kurator Oświaty jako organ I stopnia w rozumieniu przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego wydał 1010 decyzji dotyczących awansu zawodowego na stopień nauczyciela dyplomowanego. Kurator 1006 nauczycielom nadał stopień nauczyciela dyplomowanego, a 4 nauczycielom odmówił nadania stopnia. Decyzje odmawiające nadania stopnia w 3 przypadkach były spowodowane przekroczeniem przez nauczycieli terminów złożenia wniosku o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego, a w 1 przypadku negatywną oceną komisji kwalifikacyjnych.

Kontrolą objęto dokumentację dotyczącą 128 postępowań o nadanie stopnia nauczyciela dyplomowanego, tj. 4 postępowania zakończone decyzją odmawiającą nadania stopnia nauczyciela dyplomowanego oraz 124 postępowania zakończonych decyzją o nadaniu stopnia nauczyciela dyplomowanego. Analizie poddano dokumentację z prac komisji kwalifikacyjnych (tj. decyzje o powołaniu komisji kwalifikacyjnych, arkusze analizy formalnej, protokoły z posiedzeń komisji kwalifikacyjnych) oraz dokumentację stanowiącą podstawę wydania decyzji o nadaniu lub odmowie nadania stopnia nauczyciela dyplomowanego (tj. zaświadczenia dyrektorów szkół zawierające informacje o odbytych stażach, dokumenty świadczące o kwalifikacjach nauczycieli).

Dokumentacja dotycząca postępowań kwalifikacyjnych oraz nadawania i odmowy nadania stopni awansu zawodowego przez Kuratora prowadzona jest w sposób prawidłowy z zachowaniem należytej staranności. Postępowania kwalifikacyjne na stopień nauczyciela dyplomowanego oraz procedura nadawania przez Podkarpackiego Kuratora Oświaty stopnia awansu zawodowego nauczyciela dyplomowanego są zgodne z przepisami ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta nauczyciela (Dz. U. z 2014 r., poz. 191 j.t.), przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 marca 2013 r. w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli (Dz. U. z 2013 r., poz. 393) oraz z przepisami Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267 j.t.). Dokumentacja dotycząca prac komisji kwalifikacyjnych na stopień nauczyciela dyplomowanego (tj. protokoły, arkusze analiz, zawiadomienia, oświadczenia członków komisji) nie budziła zastrzeżeń. Decyzje dotyczące nadania stopni nauczyciela dyplomowanego zostały wydane w terminach, o których mowa w ustawie – Karta nauczyciela. Nie odnotowano skarg na pracę komisji powoływanych przez Podkarpackiego Kuratora Oświaty.

W okresie objętym kontrolą do Kuratora wpłynęło 1 odwołanie od decyzji w sprawie odmowy nadania stopnia nauczyciela mianowanego. Decyzja została uchylona a sprawa przekazana do ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji. Wpłynęło również 1 odwołanie od decyzji w przedmiocie stwierdzenia nieważności aktu nadania stopnia nauczyciela kontraktowego. Decyzja została utrzymana w mocy.

W 2014 r. do Podkarpackiego Kuratora Oświaty złożono 2 odwołania od negatywnej oceny dorobku zawodowego nauczyciela za okres stażu. Po przeprowadzeniu postępowania odwoławczego zgodnie z przepisami Karty nauczyciela, Kurator ustalił oceny negatywne.

Przedstawiciele Podkarpackiego Kuratora Oświaty zostali oddelegowani do pracy w 250 komisjach egzaminacyjnych dla nauczycieli ubiegających się o awans na stopień nauczyciela mianowanego. Dobrze ocenili współpracę z dyrektorami i organami prowadzącymi szkoły.

W wyniku kontroli stwierdzono, że zadania związane z awansem zawodowym nauczycieli są organizowane i realizowane zgodnie z przepisami ustawy – Karta

nauczyciela oraz rozporządzenia w sprawie uzyskiwania awansu zawodowego przez nauczycieli oraz Kodeksem postępowania administracyjnego.

Z poważaniem

Anna Zalewska

